

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)
SSN Tomasz Artymiuk (sprawozdawca)
SSN Jarosław Matras

w sprawie **Ł. P. (P.)**

skazanego z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 5 marca 2026 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 16 sierpnia 2011 r., sygn. akt II AKa 232/11,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach
z dnia 13 stycznia 2011 r., sygn. akt V K 51/09,

postanowił:

- 1. oddalić wniosek;**
- 2. obciążyć skazanego Ł.P. kosztami postępowania o wznowienie postępowania.**

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 sierpnia 2011 r., sygn. akt II AKa 232/11, Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił, poprzez ustalenie daty popełnienia przestępstwa przypisanego Ł. P. w pkt. I wyroku sądu *meriti* (to jest zbrodni z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.), wyrok Sądu Okręgowego w

Katowicach z dnia 13 stycznia 2011 r., sygn. akt V K 51/09, którym to wyrokiem wyżej wymieniony skazany został za wyżej wymieniony czyn na karę 25 lat pozbawienia wolności.

W dniu 12 grudnia 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie wskazanego wyżej postępowania karnego na podstawie art. 540 § 2 k.p.k.

Uzasadniając wniosek obrońca powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r., sygn. P 11/08, którym to orzeczeniem uznano, że art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks kamy, ustawy - Kodeks postępowania karnego i ustawy - Kodeks kamy wykonawczy (Dz.U. Nr 163, poz. 1363), nowelizujący brzmienie art. 148 § 2 k.k., jest niezgodny z art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że został uchwalony przez Sejm bez dochowania trybu wymaganego do jego wydania.

Odwołując się do stanowiska prezentowanego w orzecznictwie podniósł, że brak było co do czynu przypisanego skazanemu, a popełnionego w dniu 5 kwietnia 2008 r., możliwości jego zakwalifikowania jako zbrodni z art. 148 § 2 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks kamy, ustawy - Kodeks postępowania karnego i ustawy - Kodeks kamy wykonawczy (Dz.U. Nr 163, poz. 1363), a taki właśnie zarzut sformułowano w akcie oskarżenia, uniemożliwiając lub co najmniej utrudniając Ł. P. prowadzenie skutecznej obrony. Gdyby od początku zarzucono mu prawidłowo czyn z art. 148 § 1 k.k., potencjalnie mógłby inaczej prowadzić tę obronę.

W pisemnym stanowisku prokurator Prokuratury Krajowej wniosła o oddalenie wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodzić należy się z prokurator Prokuratury Krajowej, że złożony przez obrońcę wniosek o wznowienie postępowania, oparty o przepis art. 540 § 2 k.p.k., jest niezasadny.

Analiza treści tego wniosku świadczy o całkowitym niezrozumieniu instytucji wznowienia postępowania w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego.

Zgodnie z art. 540 § 2 k.p.k. postępowanie wznowia się na korzyść strony (tu: skazanego), jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawa, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie (podkreślenie SN).

Nie negując zauważenia wnioskodawcy co do skutków powołanego we wniosku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r., P 11/08, co jest bezsporne, podkreślić należy, że skazanie Ł. P. nastąpiło na podstawie art. 148 § 1 k.k., a nie w oparciu o niekonstytucyjny przepis art. 148 § 2 k.k., i to ten pierwszy z wymienionych wyżej przepisów stanowił podstawę wymierzonej skazanemu kary.

Tym samym nie doszło do zmaterializowania się podstawy wznowieniowej z art. 540 § 2 k.p.k., ponieważ art. 148 § 1 k.k. nie został nigdy uznany za niezgodny z Konstytucją, a to on niewątpliwie stanowił w tej sprawie podstawę orzeczenia.

Co więcej, fakt niekonstytucyjności art. 148 § 2 k.k., w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 lipca 2005 r., pozostawał w polu widzenia zarówno Sądu pierwszej instancji, który w oparciu o przepis art. 399 § 1 k.p.k., na rozprawie w dniu 10 stycznia 2011 r., uprzedził strony o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego Ł. P. w pkt I aktu oskarżenia z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. właśnie na art. 148 § 1 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., co też ostatecznie znalazło odzwierciedlenie w pkt. I jego wyroku, jak i Sądu odwoławczego, który aprobuując ocenę prawną tego czynu, poza jego uszczegółowieniem co do daty, wskazał na zasadność takiego rozstrzygnięcia sądu *meriti*, będącego wynikiem uwzględnienia treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r.

Skoro więc zapadłe w niniejszej sprawie orzeczenie nie zostało wydane na podstawie przepisu uznanego za niekonstytucyjny, o wystąpieniu podstawy wznowieniowej z art. 540 § 2 k.p.k. nie może być mowy.

Z tych względów wniosek obrońcy oddalono, co implikowało obciążenie skazanego kosztami postępowania o wznowienie postępowania (art. 639 k.p.k.).

[J.J.]

[a.ł]

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Jarosław Matras